

ISSN 1309-1287
160 sayfa; 170 x 100 mm; • 4 TL

Fransa'dan kaçan Calvinist bir ailenin çocuğu olan Jean-Jacques Rousseau (1712-1778) bir Huguenot cumhuriyeti olan Cenevre kentinde doğdu. Çok küçük yaşta ona romanslar okuyan babasına kendisi Plutark'ın *Yaşamlar*'ını okumaya başladı. 16 yaşından sonra bir süre onu kültür dünyası ile tanıştıran ve onda müzik ilgisini uyandıran Madame Louise de Warens ile birlikte yaşarken yoğun bir kendini eğitime dönemine girdi.

Paris'te bir süre için Diderot'nun yakın dostu oldu; Thérèse Lavasseur'den olan çocuklarına babalık etmeyi ve bakmayı başaramadı. 1752'de operası "Le Devin du Village" ("Köy Falcısı") Kral XV. Louis için sahnelendi ve büyük beğeni ve başarı kazandı; yeni bir müzikal nota dizgesi geliştirdi.

Rousseau'nun felsefesinin özekselsel kavramı Özgürlüktür ve buna göre İstenci insanın *özü* olarak ve *evrensel* olarak kabul eder, onu en yüksek

Jean-Jacques Rousseau

Toplumsal Sözleşme
ya da Politik Hakkın İlkeleri

Du contrat social ou Principes du droit politique (1762)

Çeviren: Aziz Yardımlı

“Halk ve Egemen bir olmalıdır.”

belirleniminde, Devlette inceler. İstenç onun için bir 'seçme özgürlüğü' ya da keyfi istenç, "herkesin istenci" değil, ama ussal İstenç, Genel İstençtir — *volonté générale*.

Bireyin özgürlüğü ancak Devlette gerçekleşebilir, çünkü Özgürlük bilinçsiz dürtü, itki ve alışkanlıkların üzerinde güç olan ussal İstencin kendisidir —Yurttaşın İstenç ve Duyuncunun anlatımı olan *yasa*.

Ussal, yani güzele, iyiye ve bilgiye eğilimli ve bu erek ile uyum içinde gelişmeye yetenekli bir insan doğası kavramı Rousseau'nun vargısını belirler: Yurttaş Toplumunda gelişimin önünde hiçbir engel olamaz: **“Yurttaşları eğitim yoluyla iyi yapın, başka herşey gelecektir.”** Kendisi despotik tinden doğan Yurttaş ideal politik bilince doğru gelişebilir çünkü **kendi kendisinin öğretmeni olarak özgürdür**. Bir ideoloji önermeyen Rousseau sözcüğün gerçek anlamında bir Hümanist olarak insan doğasına uygun ideal politik biçimin olanağını güzel, iyi ve ussal olan insan doğasının kendisinden çıkarsadı. Ussal Genel İstenç Rousseau'nun bir buluşu değil, ama Devletin nesnel-özselsel niteliğidir, ve 'Toplumsal Sözleşme' bir Ussal İstenç olduğu düzeye dek bir sözleşmenin bozulabilir keyfi istencini aşar, ve geri alınamayacak bir Özgürlük bilincidir.